

MÓZES ELSŐ KÖNYVE

39-41. FEJEZET

Mózes első könyvének 39. fejezetében egy rövid intermezzó után ismét visszatérünk Józsefhez: *„Amikor Józsefet Egyiptomba vitték, megvásárolta őt az izmáeliectől, akik odavitték, egy egyiptomi ember: Potifár, a fáraó főembere, a testőrök parancsnoka. De az Úr Józseffel volt, ezért szerencsés ember lett, és egyiptomi urának a házában élt”* (1-2. vers). *„De az Úr Józseffel volt”* – ezzel foglalhatnánk össze József életét. Érdekes, hogy Isten mindössze pár szóban össze tudja foglalni egy ember életét. *„Az Úr Józseffel volt”* – ez József életének története. Ezen a ponton önkéntelenül is eszembe jut a Hegedűs a háztetőn, amiben így szól a főhős: *„Uram, tudom, hogy mi vagyunk a kiválasztott nép, de nem választanál valaki mást egy kis időre?”* – mert olyan sok nehézségben volt részük. Az Úr Józseffel volt, de érdekes, hogy mindez nem mentesítette őt fivérei gyűlöletétől és féltékenykedésétől, sőt attól sem, hogy eladják rabszolgának. Mindez nem mentesítette a rabszolgaság, a hamis vádak, a kísértések és a hamis vádak alapján történő bebörtönzés alól sem. Keresztény mivoltunk nem biztosít nekünk valamiféle mennyei mentességet a problémáktól. Jézus is azt mondta, hogy e világban lesznek nehézségeink. Péter pedig így fogalmaz: *„Szeretteim! A szenvedés tüze miatt, amely megpróbáltatásul támadt közöttetek, ne háborogjatok úgy, mintha valami meglepő dolog érne titeket”* (1Péter 4:12). Mindenkinek vannak problémái – hívőknek és nem hívőknek egyaránt. A nagy különbség az, hogy hívökként velünk van az Úr, és kiutat biztosít a kísértésből, a próbából, vagy éppen nehézségeinkben vezet bennünket győzelemre.

József ezen a ponton rabszolga. De mit ír róla az Ige rabszolgaságában? *„De az Úr Józseffel volt, ezért szerencsés ember lett.”* Még ilyen nehéz körülmények között is Józseffel volt az Úr, és az Úr megáldotta őt. *„Látta az ura, hogy vele van az Úr, és mindazt eredményessé teszi az Úr, amihez hozzáfog. Megnyerte József a jóindulatát, és háziszolgája lett. Azután háza felügyelőjévé tette, és rábízta egész vagyonát. Attól fogva, hogy házának és egész vagyonának a felügyelőjévé tette, megáldotta az Úr az egyiptomi ember házát Józsefért, és az Úr áldása volt egész vagyonán, ami a házban és a mezőn volt. Ezért Józsefre bízta egész vagyonát, és semmire sem volt gondja mellette, legfeljebb csak arra, hogy megegye az ételt. – Józsefnek szép termete és szép arca volt”* (3-6. vers) – ez tulajdonképpen azt jelenti, hogy József nagyon jóképű volt. Nagyszerű külsejéhez pedig nagyszerű tettek is társultak. *„Ezek után az történt, hogy Józsefre szemet vetett urának a felesége, és ezt mondta: Hálj velem! Ő azonban vonakodott, és azt felelte ura feleségének: Nézd, az én uramnak semmi gondja sincs mellettem háza dolgaira, és rám bízta egész vagyonát. Senki sem nagyobb nálam ebben a házban. Semmit sem tiltott el tőlem, csak téged, mivel te a felesége vagy. Hogyan követhetném el ezt a nagy gonosztságot, vétkezve az Isten ellen?”* 7-9.

vers). Ne feledjük, hogy ezen a ponton József huszas éveinek elején jár. Olyan időszak ez az életében, amikor egyre erősebbek természetes testi vágyai. József biológiai szempontból egy átlagos fiatalember, aki ez esetben komoly kísértéssel találja szembe magát: a feleséggel, akivel mindennap találkozott, és aki naponta kísértette, hogy hájon vele.

József könnyen beadhatta volna a derekát, de megértette, ki ő Istenben, és ez segítette megőrizni tisztaságát. „Hogyan követhetném el ezt a nagy gonoszságot, vétkezve az Isten ellen?” – mondja József. Az asszony biztosan azt mondogatta, hogy Egyiptomban ez helyénvaló, hiszen mindenki ezt csinálja. Széles körben elterjedt. Lehet, hogy a világban ez a normális, de attól még én hogyan tehetnék ilyet? Én Isten gyermeke vagyok. Ha a világhoz tartoznék, akkor talán én is belelépnék egy ilyen játszmába, de én nem a világhoz tartozom, én Isten gyermeke vagyok. Hogyan is művelhetnék ekkora gonoszságot? Isten gyermekeként bizonyos dolgokat nem tehetek meg, éppen azért, mert Isten gyermeke vagyok. Nem érdekel, hogy a világ azt csinálja - ezzel nem érvelhetek. „Hogyan is követhetném el ezt a nagy gonoszságot?”. József felismerte, ki ő: Isten gyermeke. Az Úr vele volt, és ő tudatosította, hogy az Úr vele van. Hogyan is vétkezhetne Isten ellen? Lehet, hogy más nem látja, de Isten látná. Lehet, hogy más nem tudja meg, de Isten tudná. József tudatosította, hogy Isten ellen vétkezne, ahogy Dávid is tudatosította azt, amikor Nátán próféta meglátogatta, és megfeddte Betsabéval folytatott kapcsolata miatt. Dávid azután irgalomért imádkozik, és így szól: *„Könyörülj rajtam kegyelmeddel, Istenem, töröld el hűtlenségemet nagy irgalmaddal! Mert tudom, hogy hűtlen voltam, és vétkem mindig előttem van. Egyedül ellened vétkeztem, azt tettem, amit rossznak látsz”* (Zsolt. 51:3-6). Pál felteszi a kérdést a Rómaiakhoz írt levél 6. fejezetében: *“Akik meghaltunk a bűnnek, hogyan élhetnénk még benne?”* (2. vers). Szinte ugyanazt mondja, mint József: hogyan követhetnék el ekkora gonoszságot? Mi, akiket megmosott Isten Jézus Krisztus vérében. Mi, akiket Isten megtisztított régi életünktől és természetünktől. Mi, akik új teremtmények lettünk Krisztus Jézusban, és egyek vagyunk vele, hogyan egyesíthetnénk most Jézus Krisztust egy prostituálttal, hogyan vihetnénk őt bele magunkkal együtt egy törvénytelen kapcsolatba? mi, akik meghaltunk a bűnnek, hogyan élhetnénk még benne? Neked is tudatosítanod kell, ki vagy! És tudatosítanod kell, hogy Isten mindig veled van, és semmit nem rejthetsz el előle. Hogyan szaporíthatnám bűneimet most, hogy Jézus Krisztus vére megtisztított – hiszen ő bűneinket maga vitte fel testében a fára! *“Akik meghaltunk a bűnnek, hogyan élhetnénk még benne?”*.

„Bár az asszony nap mint nap ezt mondogatta Józsefnek, ő mégsem hallgatott rá, hogy mellé feküdjék, és vele legyen. Egy napon az történt, hogy bement József a házba a munkáját végezni, és a háznép közül senki sem volt a házban. Ekkor megragadta őt az asszony a ruhájánál fogva, és azt mondta: Hálj velem! Ő azonban otthagya ruháját az asszony kezében, futásnak eredt, és kiszaladt” (10-12. vers). Óriási bátorságról, nem pedig gyávaságról tanúskodik ez nekem. Sokkal nehezebb volt elfutni, mint

maradni. Sokkal nehezebb ugyanis elfutni a kísértés elől, mint beadni neki a derekunkat. Sokkal több bátorságra van szükség ahhoz, hogy elfussunk a kísértés elől, mint arra, hogy beadjuk a derekunkat. Ahogy édesanyám is szokta nekem mondogatni: „Fiam, bármelyik döglött hal képes az árral úszni, de csak egy élő hal tud az árral szemben haladni.” Könnyű hegynek lefelé haladni, ha mindenki más is arra tart, sokkal nehezebb azonban hegynek felfelé menetelni, amikor mindenki mást sugall. Sokkal nehezebb kiállni az igazság, erkölcsösség és tisztaság mellett, amikor az egész világ olyan gyorsan csúszik le a lejtőn, hogy egyre nehezebb felfelé haladni. Sokkal több erőre, bátorságra, kitartásra van hozzá szükség. Elfutni sokszor a legbölcsebb és légbátrabb dolog, amit tehetünk. Pál is arra inti Timóteust, hogy *„az ifjúkori kívánságot pedig kerüld”* (2Tim. 2:22) – vagyis menekülj el előle. Ha érzed a nyomást, ha érzed, hogy kezd kicsúszni a lábad alól a talaj, fuss! Tűnj el onnan, amilyen gyorsan csak lehet! Menekülj el a kísértés helyéről! Igen, lehet, hogy mások kinevetnek, és anyámasszony katonájának tartanak majd, de mondjanak csak, amit akarnak, te akkor is fuss onnan messzire!

József is ezt tette - elfutott. *„Amikor az asszony látta, hogy kezében hagyta a ruháját, és kifutott, összehívta háza népét, és ezt mondta nekik: Nézzétek, egy héber embert hozott hozzánk, és az csúffá tesz bennünket. Bejött hozzám, hogy velem háljon, de én hangosan kiáltottam. Amikor meghallotta, hogy hangosan kiáltozni kezdek, nálam hagyta a ruháját, futásnak eredt, és kiszaladt”* (13-15. vers). Érdekes, hogy Potifár felesége arra játszik itt rá, ami miatt valószínűleg már egyébként is valamennyire megvetették és irinyelték a többiek Józsefet: Potifár egy hébert állított a ház élére! „Ő ezt a hébert tette meg első emberévé, hogy az egyiptomiaknak parancsoljon! Most pedig ez a férfi megpróbált megbecsteleníteni engem, és meg is erőszakolt volna, ha nem kiáltok fel hangosan!”. *„Az asszony magánál tartotta József ruháját, míg az ura haza nem jött. Akkor így beszélte el neki a dolgokat: bejött hozzám a héber szolga, akit idehoztál hozzánk, hogy csúffá tegyen engem. De amikor hangosan kiáltozni kezdtem, nálam hagyta a ruháját, és kifutott. Amikor ura meghallotta feleségének a szavait, amelyeket neki mondott: Ilyen dolgokat tett velem a szolgád! – akkor haragra gerjedt. Fogta Józsefet az ura, és abba börtönbe vetette, ahol a király foglyait tartották fogva, ott volt börtönben. De az Úr Józseffel volt, hűséges maradt hozzá, és kedveltté tette a börtönparancsnok előtt”* (16-21. vers). Várjunk csak! Hogyan lehetséges ez? Ez mindennél rosszabb! Hamisan vádolják, tulajdon fivérei eladják rabszolgának, most ez az asszony össze-vissza hazudozik róla, ráadásul határozatlan időre börtönbe vetik - és az Úr vele van? De bizony ezt írja az Ige! „Az Úr Józseffel volt” – ez József életének története dióhéjban. A börtönben, a rabszolgasorban, vele volt az Úr. Csodálatos dolog tudatosítani, hogy Isten velem van életem legnehezebb körülményeiben is! Amikor mindenki ellenem van, amikor minden elveszett, az Úr még akkor is velem van – dicsőség Istennek! Lehet, hogy mások elhagynak, vagy ellenem fordulnak, de az Úr soha nem teszi – az Úr Józseffel volt, még a börtönben is. *„De az Úr Józseffel volt, hűséges maradt hozzá, és kedveltté*

tette a börtönparancsnok előtt. A börtönparancsnok Józsefre bízta mindazokat a foglyokat, akik a börtönben voltak, és ő dolgoztatta mindazokat, akik ott dolgoztak. A börtönparancsnoknak nem kellett törődnie semmivel, ami rá volt bízva, mert az Úr Józseffel volt, és eredményessé tette az Úr, amihez hozzáfogott” (21-23. vers). Isten Józseffel volt – bármibe is fogott, az Úr megáldotta azt. Az Úr Józseffel volt. Milyen csodálatos ez! Isten velünk van, és velünk is marad örökre. Maga Jézus ígérte meg nekünk, hogy soha el nem hagy bennünket.

40. fejezet: „Ezek után történt, hogy az egyiptomi király pohárnoka és sütőmestere vétkezett uruk, az egyiptomi király ellen. Megharagudott azért a fáraó a két főemberre, a főpohárnokra és a fő sütőmesterre” (1-2. vers). Elképzelhető, hogy a fáraónak tudomására jutott egy összeesküvés, amelyben meg akarták őt ölni. Az is lehet, hogy amikor felszolgálták a fáraónak a kenyeret, az udvari kóstoló hirtelen holtan rogyott össze. A fáraó tehát nem tudja, hogy esetleg a fő sütőmester rakott-e mérget a kenyérbe, vagy a főpohárnok csempészte azt bele útközben. Így hát mindkettőjüket börtönbe vetteti, amíg nem sikerül több információt összegyűjtenie az esetről. A két férfi tehát börtönben van, miközben javában zajlik a nyomozás. „Őrizetbe vétette őket a testőrparancsnok házában, abban a börtönben, ahol Józsefet fogva tartották” (3. vers). Érdekes, hogy ez a testőrparancsnok börtöne – korábban azt olvashattuk a történetben, hogy a testőrparancsnok nem volt más, mint Potifár. Elképzelhető tehát, hogy Józsefet Potifár börtönébe vetették annakidején. „A testőrparancsnok Józsefet rendelte melléjük, hogy szolgálja ki őket. Jó ideig maradtak őrizetben. Egyszer álmodtunk mindketten, az egyiptomi király pohárnoka és sütőmestere, akiket a börtönben fogva tartottak. Mindegyiknek az álma ugyanazon az éjszakán volt, és mindegyik álomnak megvolt a maga jelentése. Amikor reggel bement hozzájuk József, látta rajtuk, hogy izgatottak. Megkérdezte a fáraó főembereit, akik vele voltak őrizetben ura házában: Miért olyan szomorú ma az arcotok? Ők azt felelték neki: Álmodtunk, de nincs, aki megfejtse. József ezt mondta nekik: Istennél van a megfejtés. Beszéljétek csak el nekem!” (4-8. vers).

„A főpohárnok elbeszélte az álmodot Józsefnek, és ezt mondta neki: Álmodban egy szőlőtő volt előttem. A szőlőtőn három vessző volt. Alighogy kihajtott, már ki is virágzott, és fürtjein megértek a szemek. Kezemben volt a fáraó pohara. Fogtam a szőlőszemeket, belefacsartam a fáraó poharába, és a poharat a fáraó kezébe adtam. József ezt mondta neki: A megfejtés a következő: A három vessző három nap. Három nap múlva fölemel téged a fáraó, visszahelyez a hivatalodba, és te adod a poharat a fáraó kezébe a régi rend szerint, amikor a pohárnoka voltál. De ne feledkezz meg rólam, amikor jó dolgod lesz, és légy hozzám hűséges: említs meg engem a fáraónak, és vitess ki ebből a házból!” (9-14. vers). József tehát kéri a főpohárnokot, hogy ne feledkezzen meg róla, amikor pár napon belül visszakerül a helyére, és szóljon az érdekében a fáraónak. „Mert galádul raboltak el engem a héberek földjéről, és itt sem csináltam semmi rosszat, mégis tömlöcbe vetettek” (15. vers). „Amikor a fő sütőmester látta, hogy milyen

jó a megfejtés, ezt mondta Józsefnek: Nekem meg álmomban három kosár kalács volt a fejemben. A felső kosárban mindenféle sütemény volt, ami a fáraónak készült, és a madarak ették azokat a fejemben levő kosárból. József ezt mondta válaszában: A megfejtés a következő: A három kosár három nap. Három nap múlva fölemel téged a fáraó, de fára akasztat, és madarak eszik le a húsodat. Harmadnap születésnapja volt a fáraónak, lakomát rendezett minden szolgájának, és fölemelte a főpohárnokot és a fősütőmestert szolgálai jelenlétében: a főpohárnokot visszahelyezte pohárnoki tisztségébe, és ő adhatta a poharat a fáraó kezébe, a fősütőmestert pedig felakasztatta, ahogyan az álmukat megfejtette József. De a főpohárnok nem gondolt Józsefre, megfeledkezett róla” (16-23. vers).

Ez volt József lehetősége a szabadulásra, a főpohárnok azonban elfeledkezett róla. Ezért további két évig börtönben kell sínylődnie. Nem tudjuk, összességében mennyi időt töltött József börtönben, azt viszont tudjuk, hogy attól a naptól kezdődően, amikor fivérei eladták rabszolgának, addig a napig, hogy a fáraó elé került, 13 év telt el. Ez bizony nagyon hosszú idő! Ilyen körülmények között, rabszolgaként és rabként élni olyan dolgok miatt, amit el sem követett! Mindez József hitét is megmutatja nekünk – József rendíthetetlenül bízott Istenben. Sok embernek megcsúszik a lába, amikor nehézségek jelentkeznek az életükben: elkezdik megkérdőjelezni Istent, és kételkednek benne. Amikor nem pontosan úgy alakulnak a dolgok, ahogyan ők azt eltervezték, panaszkodni kezdenek az Úrra, és kérdőre vonják. Itt azonban látjuk, hogy József hite szilárdan áll a megpróbáltatások közepette.

41. fejezet: *„Két esztendő múlva történt, hogy a fáraó ezt álmodta: Ott állt a Nilus mellett. A Nilusból hét szép és kövér tehén jött ki, és legelt a sás között. De hét másik tehén is jött ki utánuk a Nilusból, amelyek rútak és soványak voltak, és odaálltak a többi tehén mellé a Nilus partján. A rút és sovány tehenek megették a hét szép és kövér tehenet. Ekkor fölébredt a fáraó” (1-4. vers).* *„Ismét elaludt, és másodszor ezt álmodta: Hét kövér és szép kalász nőtt egy száron. De hét sovány és a keleti széltől kiaszott kalász is sarjadt utánuk. A sovány kalászok elnyelték a hét kövér és telt kalászt. Ekkor fölébredt a fáraó, és rájött, hogy álmodott. Reggel azonban nyugtalankodni kezdett, ezért összehívatta Egyiptom minden jóvendőmondóját és minden bölcsét, és elbeszélte nekik a fáraó az álmát. De senki sem tudta megfejteni a fáraónak. Ekkor a főpohárnok így szólt a fáraóhoz: be kell ma vallanom, hogy vétkes vagyok. Amikor a fáraó megharagudott szolgálaira, és őrizetbe vétetett engem és a fősütőmestert a testőrparancsnok házában, álmot álmodtunk ugyanazon az éjszakán, én is meg ő is. Mindegyik álmunk, amit álmodtunk, megvolt a maga jelentése. Volt ott nekünk egy héber ifjú, a testőrparancsnok szolgája. Elbeszélte neki álmainkat, és ő megfejtette. Mindegyikünk álmát jól fejtette meg, mert úgy lett, ahogyan megfejtette nekünk: engem visszahelyeztek hivatalomba, amazt pedig fölakasztották. Akkor a fáraó hívatta Józsefet, és sietve kihozták a tömlöcből. Ő megborotválkozott, ruhát váltott, és bement a fáraóhoz” (5-14.*

vers). József tehát megborotválkozott, mert ez volt Egyiptomban a szokás – az egyiptomiak nagyon ügyeltek a tisztaságra. József tehát megborotválkozott és ruhát váltott, így ment be a fáraóhoz.

„A fáraó ezt mondta Józsefnek: Álmodtam, de senki sem tudja megfejteni rólad azt hallottam, hogy ha meghallod az álmot, meg tudod fejteni. József így felelt a fáraónak: Nem én, hanem Isten ad választ a fáraó javára” (15-16. vers). Józsefet tehát a fáraó elé viszik, mert a fáraó tudomására jutott, hogy korábban már fejtett meg álmokat. A fáraó pedig elmondja Józsefnek, hallotta, hogy József meg tudja fejteni az álmokat. József erre azt válaszolja, a megfejtés Istentől jön. Ez csodálatos! Nem akarja Isten munkájáért learatni a babérokat! Szomorú, amikor az emberek megpróbálják olyasvalamiért learatni a dicsőséget, amit Isten tesz. Veszélyes is. Amikor Jonatán hatalmas ütközetben legyőzte a filiszteusokat, Saul fújta meg a kürtöket! Saul úgy járkált fel s alá, mintha őt illetné a dicsőség! Ne akarjátok Istentől elvenni a neki kijáró dicsőséget! Egy ujjal se érintsétek! Ha Isten használ, légy hálás, és add Istennek a dicsőséget. Ne próbáld bizonygatni, milyen okos és bölcs vagy, és milyen csodálatos stratégiával sikerült előállnod. Add a dicsőséget Istennek azért a munkáért, amit Isten végez! Ugyanez történt Dániellel is, amikor Nebukadneccár elé vitték. Nebukadneccárnak is egy álom megfejtésére volt szüksége, és Dánielhez fordult segítségért. Dániel pedig így válaszolt: „De van Isten a mennyben, aki a titkokat feltárja” (Dániel 2:28). Dániel sem volt hajlandó magára venni az Istennek kijáró dicsőséget, és József sem teszi - felnézek rá ezért.

„A fáraó így szólt Józsefhez: Álomban a Nílus partján álltam. A Nílusból hét kövér és szép tehén jött ki, és legelt a sás között. De hét másik tehén is kijött utánuk, amelyek nagyon hitványak, rútak és soványak voltak. Egész Egyiptom földjén nem láttam hozzájuk fogható rútakat. A sovány és rút tehenek megették az előbbi hét kövér tehenet. Bár a gyomrukba kerültek, nem lehetett észrevenni, hogy a gyomrukba kerültek, mert a külsejük ugyanolyan rút volt, mint azelőtt. Akkor fölbredtem” (17-21. vers). „Azután azt láttam álomban, hogy hét telt és szép kalász nőtt egy száron. De hét száraz, sovány és a keleti szélben kiaszott kalász is sarjadt utánuk. A sovány kalászok elnyelték a hét szép kalászt. Elmondtam ezt a jövendőmondóknak, de senki sem tudta megfejteni” (22-24. vers).

„Ekkor József így szólt a fáraóhoz: A fáraó két álma egy és ugyanaz. Azt jelentette ki Isten a fáraónak, hogy mit fog cselekedni” (25. vers). Érdekes, hogy ezek az álmok mindegyik esetben párban jelentkeztek. József első álmait is párban álmodta. Először azt álmodta, hogy fivérei kévéi leborultak az ő kévéi előtt. Második álmában pedig a nap, a hold és tizenegy csillag borult le előtte. Emlékezzünk csak vissza a főpohárnok és a fősütőmester álmára! Ők is úgymond párosat álmodtak: a főpohárnok egy szőlőtőn három vesszőről álmodott, a fősütőmester pedig három kosár kalácsról. Most pedig a fáraó is két álmot lát: mindkét álomban a hetes szám a meghatározó. Hét szép és kövér, illetve hét rút és sovány tehén jön ki a Nílusból. Továbbá hét kövér és szép kalász, illetve hét sovány és kiaszott kalász jelenik meg

előtte. És a szépeket mindkét esetben elnyelik a rútak. József tehát megfejti a fáraó álmát: *„A hét szép tehén hét esztendő. A hét szép kalász is hét esztendő. Az álom egy és ugyanaz. A hét sovány és rút tehén, amelyek utánuk jöttek ki, szintén hét esztendő. A hét üres, a keleti szélről kiaszott kalász az éhség hét esztendeje lesz. Erről mondtam a fáraónak, hogy Isten megmutatta a fáraónak, mit fog cselekedni”* (26-28. vers) – más szóval Isten bepillantást enged a fáraónak azokba a dolgokba, amik történni fognak. Érdekes, hogy Isten megengedte ezeknek a pogány uralkodóknak, hogy meglássák a jövőt. Isten például bámulatos bepillantást engedett Nebukadnecárnak a jövőbe álmában, amit aztán Dániel fejtett meg. Szerintem pusztán a pozíciójuk miatt engedte ezt meg nekik Isten. Bizony kíváncsi lennék, hogy elnökünk, Jimmy Carter miket álmodik mostanában!

„Hét esztendő jön, amikor nagy bőség lesz Egyiptom egész földjén. De az éhínség hét esztendeje következik utánuk, amikor minden bőséget elfelejtenek Egyiptom földjén, és éhínség fogja emészteni az országot. Nem is fogják tudni, hogy bőség volt az országban, az utána következő éhínség miatt, olyan súlyos lesz az. Azért ismétlődött meg kétszer is a fáraó álma, mert Isten elhatározta ezt, és hamarosan véghez is viszi az Isten” (29-32. vers). Isten tehát két álmot adott, hogy nyomatékosítsa üzenetét – mint amikor két vagy három tanúra volt szükség a mózesi törvény értelmében ahhoz, hogy a vádat igazolják, és valakit elítéljenek. Itt van tehát ez a fiatal, harmincéves rabszolga és fegyenc. Egyiptom uralkodója előtt áll, és tanácsot ad a fáraónak, mit tegyen, hogy megmentse az országot: *„Most azért szemeljen ki a fáraó egy értelmes és bölcs embert, és állítsa azt Egyiptom élére. Ezt tegye a fáraó: rendeljen az ország fölé felügyelőket, és szedessen ötödöt Egyiptom országában a bőség hét esztendejében”* (33-34. vers). Egyiptomban általában 10 százalék adót szedtetett az uralkodó, József azonban azt tanácsolja, hogy a bőség idején a dupláját, húsz százalékot gyűjtsön be. *„Gyűjtsenek össze minden élelmet a következő jó esztendőben, halmozzák föl a gabonát, és a fáraó felügyelete alatt őrizték az élelmet a városokban. Mert ez az élelem lesz az ország tartaléka az éhínség hét esztendejében, amely majd eljön Egyiptomra, és akkor nem pusztul el az ország az éhínség idején”* (35-36. vers).

„Tetszett ez a beszéd a fáraónak és minden szolgájának. A fáraó ezt mondta szolgáinak: Találhatunk-e ehhez hasonló embert, akiben isteni lélek van?” (37-38. vers). A fáraó felismerte, hogy József a legbölcsebb, és ezért a legmegfelelőbb a feladatra. Szerintem József nem próbált erőszakosan munkához jutni, amikor tanácsot adott a fáraónak. A fáraó egyszerűen felismerte, hogy Isten Lelke volt ebben az emberben. Láta, hogy József más, mint a többiek. És valóban micsoda különbség, amikor valakiben Isten Lelke lakik! *„Józsefnek pedig ezt mondta a fáraó: Miután Isten mindezt neked adta tudtul, nincs hozzád hasonló értelmes és bölcs ember. Te leszel házam gondviselője, és egész népem a te szavadnak engedelmeskedik. Csak a trón tesz engem nagyobbá nálad. Azután ezt mondta a fáraó Józsefnek: Nézd, én téged egész Egyiptom felügyelőjévé teszek! És levette a fáraó a pecsétgyűrűt a*

kezéről, és József kezére tette, gyolcsruhába öltöztette, és aranyláncot tett a nyakába. Majd körülhordoztatta második kocsiján, és így kiáltottak előtte: Térdre! Így tette őt egész Egyiptom felügyelőjévé. És ezt mondta a fáraó Józsefnek: *Én vagyok a fáraó, de nélküled még a kezét vagy lábát sem mozdíthatja senki egész Egyiptomban!*” (39-44. vers). József tehát kapott egy kocsit, a fáraó után a másodikat a sorban! Ahogy pedig elhaladt az emberek előtt, így kiáltottak előtte: „Térdre!”. Azok, akik Józsefben Jézus egyik előképét látják, általában a Filippi 2. fejezetét említik ezen a ponton: *„Mert ő Isten formájában lévén, nem tekintette zsákmánynak, hogy egyenlő Istennel, hanem megüresítette önmagát, szolgai formát vett fel, emberekhez hasonlóvá lett, és magatartásában is embernek bizonyult, megalázta magát, és engedelmeskedett mindhalálig, mégpedig a kereszthalálig. Ezért fel is magasztalta őt Isten mindenek fölé, és azt a nevet adományozta neki, amely minden névnél nagyobb, hogy Jézus nevére minden térd meghajoljon, mennyieieké, földieké és földalattiaké, és minden nyelv vallja, hogy Jézus Krisztus Úr az Atya Isten dicsőségére”* (Fil. 2:6-11). Jézust is elutasították sajátjai, egy napon azonban uralkodni fog. Itt pedig Józsefet is felmagasztalta az Úr.

„Ezután elnevezte a fáraó Józsefet Cáfénat-Panéahnak (ez egy kopt kifejezés, ami azt jelenti, a titkok felfedője), és hozzáadta feleségül Ászenatot, Pótiferának, Ón papjának a leányát. Így lett József egész Egyiptom felügyelője. József harmincesztendő volt, amikor ott állt Egyiptom királya, a fáraó előtt. Azután kiment József a fáraó elől, és bejárta egész Egyiptomot” (45-46. vers). Hát nem érdekes, hogy utólag mennyire tisztán látunk mindent? Visszanézünk életünk próbáira, és a völgyekre, melyeken át kellett kelniünk, amikor Istenhez kiáltottunk, és azt mondtuk, ó, Istenem, miért hagytál el engem? Uram, éjt nappallá téve imádkozom, te pedig meg sem hallod! Uram, merre vagy? És azt gondoltuk, Isten bizonyosan elhagyott bennünket. Nem érdekli őt, mi van velünk, és el fogunk pusztulni a pusztában. Most azonban, ahogy visszanézünk, látjuk, hogy Isten mindvégig az ő tökéletes tervét munkálta ki.

Évekkel ezelőtt, amikor Arizona államban, Tuscon városában szolgáltam pásztorként, épp eljutottunk arra a pontra, hogy a gyülekezet növekedni kezdett, és lelkes, fiatal közösségünk virágzásnak indult. Épp akkor hívott fel engem a püspökünk, és azt mondta, szeretné, ha Corona városában vennék át egy gyülekezetet. Vegyes érzelmeim támadtak. Ha Corona városába költöznék – gondoltam -, közelebb lennék szüleimhez, akik Santa Anában laktak Dél-Kaliforniában. Arra gondoltam, jó lenne olyan közel lakni az otthonomhoz, hiszen többet láthatnám a családomat. A coronai gyülekezet kisebb volt ugyan, mint a tusconi gyülekezet, amit éppen akkor pásztoroltam, de arra gondoltam, hogy csak idő kérdése, és a coronai közösség is növekedésnek indul majd. Elköltözzünk Coronába, megmutatjuk, mit tudunk, és majd csak ott is növekedésnek indul a gyülekezet! Mint látjátok, akkor még nagyon hittem saját képességeimben! Épp Coronában kezdett ezen a területen keményen munkálkodni bennem az Úr – nyomorúságos két évet töltöttem ott! Először 16 ember volt a gyülekezetben, két évvel később pedig még

mindig 16 embert járt az alkalmakra. A püspök azonban megígérte, hogy idővel áthelyez egy olyan gyülekezetbe, amely legalább akkora, mint a tucsoni gyülekezet, amit korábban pásztoroltam. Mi ráálltunk erre az emberi ígéretre, és elhatároztuk, hogy nekivágunk. Két év erőltetett menet után, amikor még mindig nem tudtam semmi eredményt felmutatni, írtam a püspöknek, hogy emlékeztessen korábbi ígéretére. Kaptam is válaszlevelet, amelyben arról tájékoztattak, hogy mivel a két év alatt semmi érdemleges nem történt a coronai gyülekezetben, nem érdelek nagyobb gyülekezetet, és várnom kell, amíg megüresedik valahol egy hely – például meghal valahol egy pásztor. Erre én megint válaszoltam, hogy nem igazán van időm megvárni azt, hogy egy pásztor meghaljon. És akkor beadtam a felmondásomat, mert nagyon elkeseredtem.

Amikor Coronában éltünk, találkoztunk egy fiatal házaspárral, akik ugyan személyesen nem jártak a gyülekezetbe, az egyikük édesanyja azonban igen. Mély hívő volt, sok időt töltöttünk együtt imában. Nagyon sokat bátorított bennünket. Az évek során tartottuk is vele a kapcsolatot. Egyszer aztán új püspök került a mi körzetünk élére, aki egy nap megkeresett, és azt mondta, szeretne engem újra a szolgálatban látni. Azonnal fel is ajánlott nekem egy gyülekezetet Huntington Beach városában Kaliforniában. Én elfogadtam az ajánlatot, és öt csodálatos évet töltöttem ott a családommal. Gyönyörű hely, közel az óceánhoz! A gyülekezet elég kicsi volt ahhoz, hogy délelőttönként eljárhassak szörfözni, délután pedig a gyülekezet dolgaival törődtem – nagyon élveztem! Abban a gyülekezetben is csodálatos növekedésnek és virágzásnak lehettünk tanúi, amikor ismét felhívott az akkori püspök, és kért, nem vennék-e át egy nehéz helyzetben lévő gyülekezetet Los Saranos városában. A pásztorról, aki az ottani gyülekezetet elindította, és kezdettől fogva ott szolgált, kiderült, hogy homoszexuális, és néhány fiatal fiút a gyülekezetből be is vont tevékenységébe. Az eset teljesen felőrölte a gyülekezetet. A püspök tehát megkért, nem költöznék-e át abba a városba, hogy szolgáljam az ott élőket, és segítsek újra felépíteni a gyülekezetet. A püspök nem helyezett rám nyomást: kérte, hogy imádkozzam ezzel kapcsolatban, és csak utána válaszoljak. Az Úr azonban nagy nyomást helyezett rám, ezért beadtam a derekam, és családommal elköltöztem Los Saranosba.

Nehéz éveket töltöttünk ott: nagy volt a szmog, veszélyes a környék, sok volt a nehézség. Emlékeztek csak arra a házaspárra, akit korábban említettem? Arra a házaspárra gondolok, akikkel az előző városban, Coronában ismerkedtünk meg, és az egyikük édesanyjával sokat imádkoztunk is együtt. Mivel Corona közel volt Los Saranoshoz, ez a bizonyos házaspár néhány további házaspárral elkezdett átjárni Coronából a mi gyülekezetünkbe. A gyülekezet közben egyre növekedett és virágzott, az emberek is nagyszerűek voltak. Nagyon szerettük őket szolgálni, csak nem szívesen laktunk azon a környéken. Ezután, mivel édesanyám gyengélkedett, nekem pedig lehetőségem nyílt arra, hogy a családommal leköltözzek a hozzájuk közel eső Costa Mesa városába, el is költöztünk. Így pár évig itt, Costa Mesában

szolgáltam, hogy közel legyek az édesanyámhoz, mert láttuk, hogy már nem sokáig lesz közöttünk. A közelében akartunk lenni. Eddigre már megelégteltem a felekezeti kötöttségeket, és elkezdtem imádkozni, hogy Isten mutasson nekem kiutat, hogy szabadon szolgálhassam Őt. Ekkorra már új püspökünk volt, és egyáltalán nem jöttünk ki egymással. Lehet, hogy most épp hallgatja ezt a rádióadást – szeretném, ha tudná, hogy nem haragszom rá! Ő tudta, mert gondolom valaki elmondta neki, hogy meglehetősen független lelkipásztor voltam, ezért magához hívatott, és figyelmeztetett, hogy soha ne függetlenkedjek. Én viszont úgy éreztem, nem bírom tovább. Így hát mégegyszer benyújtottam a felmondásomat, és kiléptem a szolgálatból. Azok a házaspárok azonban, akik rendszeresen jártak a Los Saranos-i gyülekezetbe, megkerestek, és megkérdezték, nem indítanék-e egy bibliatanulmányozási alkalmat az otthonukban Coronában. El is kezdtük ezeket az alkalmakat, erre annyian jártak, hogy már nem fértünk el a házukban. El kellett költöznünk egy nagyobb épületbe. Így indult el egy független gyülekezet Coronában. Az én életemben ez volt Isten útja, amin keresztül kihozott engem a felekezeti megkötöttségből.

Akkor már visszaneézhettem, és azt mondhattam: „Ó, Uram, az a két nyomorúságos év Los Saranosban! Köszönöm Uram, hogy a megfelelő helyre küldtél! Most már látom, hogy az is a te munkád része volt! Istenem, te olyan bölcs vagy! Rádöbentem, Isten milyen sok lépéssel előttem járt. Bizony csodálatos, ahogy Isten előttünk jár! Izráel pusztai vándorlását követően Isten kijelentette Izráelnek, hogy mindvégig előttük járt, és minden egyes helyet, ahol felverték sátraikat, Isten készítette el nekik. Amikor ma visszaneézek, látom, hogy Isten nekem is előre elkészítette azokat a helyeket, ahol felverhettem a sátram. Amikor a sátorban laktam, néha úgy éreztem, nagyon messze vagyok Istentől. Sőt azt gondoltam, hogy Isten magamra hagyott, és ott fogok meghalni a pusztában. De nem így történt. Akkor olyan sok kételyem volt, most azonban, amikor visszaneézek, már látom, hogy Isten keze vezette minden lépésemet, és most már a napnál is világosabb, hogy Isten illesztette össze az egyes részeket a legelejétől kezdve! Még abban is Isten kezét látom, ahogy végül Costa Mesába költöztünk, és elkezdtem az itteni Golgotát pásztorolni. Visszaneézek, és látom, hogy Isten keze volt mindenben! Isten tervezte el mindezt, és ő is vezetett engem – nekem fogalmam sem volt, hogy ezt tervezi Isten!

Titkon reméltem, hogy egy napon ad nekem egy 250 fős gyülekezetet. Ez volt a vágyam, ezért imádkoztam. A mai helyzet fényében ez megint csak azt mutatja, hogy Isten sokkal többet ad annál, mint amit mi valaha is kérünk, vagy elképzelünk! Az első istentiszteletünk egy kis templomban volt egy utcányira innen. Akkorára építettük, hogy 300 ember elférjen benne, a teológián ugyanis megtanultam, hogy amikor templomot épít az ember, egyhatoddal több ülőhelyet kell bekalkulálni, mint amennyi embert szeretnénk a gyülekezetben. Vagyis ha 250 fős gyülekezetre vágyunk, 300 fős templomot célszerű építenünk, mert abban 250 fő kényelmesen elfér. A legeslegelső vasárnapi istentiszteletünkön viszont

teljesen megtelt a terem. Mi azért építettünk 300 fős templomot, mert abban reménykedtünk, hogy szépen lassan elérjük majd a 250 fős létszámot. Az első vasárnapi istentisztelet tömegét még annak tudtam be, hogy ez volt az ünnepélyes nyitó-istentisztelet, így több embert vonzott. Következő héten – gondoltam -, biztosan nem lesznek 250-nél többen, és akkor végre megvalósul az álom! Képzeljétek csak el! És bizony ez a gyülekezet tényleg álmaim gyülekezet volt: üvegfalai voltak, és egy gyönyörű kertrésze, ahol együtt dicsérhettük az Urat – mi lehet ennél csodálatosabb! Az álom. 250 ember. És én azt gondoltam, egyszerűen csak ott üldögélünk majd a kertben, szeretjük az Urat, közösségben leszünk egymással – csodálatos lesz! A következő vasárnap azonban megint megtelt a templom, és pedig elkezdtem azon tűnődni, mi történik. Én 250 emberre számítottam egy 300 fős templomban, mert ezt tanultam a teológián. De hadd mondjam el, hogy nem az én hitem növelte meg a gyülekezeti létszámot. Biztos voltam benne, hogy egy nap 250-re apad a lélekszám. Ahogy viszont ma visszanézek, látom, hogyan vezetett mindvégig az Úr, és hogyan készített elő mindent. Amikor Pál visszatekintett az életére, ő is látta Isten tervét életének minden helyzetében: miért született Tárzusban, miért épp Gamáliele lábainál szívta magába a tudást, miért rendelkezett görög és zsidó háttérrel is. Pál mindebben meglátta, hogy Isten egy különleges szolgálatra hívta el, és különleges küldetéssel bízta meg. Ahogy visszanézek saját életemre, kezdettől fogva látom, hogy Isten keze volt az életemen. Bár sokszor nem is tudatosítottam, utólag már látom, hogyan óvott és védett Isten keze, hogyan vigyázott rám az Úr, és hogyan volt mindvégig mellettem.

József most Egyiptom felügyelőjévé vált – most már ő is látja Isten tervét, most már kezd összeállni a kép. „Mindez azért történt, hogy eljussak erre a helyre! Ha nem vetettek volna börtönbe, soha nem találkoztam volna a főpohármesterrel! Akkor soha nem lett volna alkalmam megmagyarázni az álmát, és a fáraó álmát sem magyarázhattam volna meg később.” A börtönre tehát szükség volt. „Ha fivérem nem adtak volna el rabszolgának, soha nem kerültem volna el Egyiptomba.” Ahogy tehát visszanézett, hirtelen minden összeállt, és József tisztán látta Isten kezét mindenben – Isten mindvégig munkálkodott! Mindig csodálatos, amikor felérünk a magaslatokra, ahonnan messzire ellátunk. Az ember ugye sokszor a völgyben van, és semmit sem lát. Minden olyan sivár, körülöttünk hatalmas sziklafalak. Isten azonban időről-időre felvisz bennünket a hegycsúcsra is, ahonnan jó messzire ellátunk, és így kiáltunk: „Ó, ott a völgy! Most már értem! Látom, merre vezetett az utam a völgyön át, és látom, hogy soha nem jutottam volna el erre a pontra, ha nem keltem volna át a völgyön, és nem azon az úton jártam volna.” Csodálatos látni, Isten hogyan vezet bennünket, és hogyan irányítja életünket. Azok a helyek, amelyeket szörnyűnek tartottunk, és amelyekről úgy éreztük, nincs ott az Isten, és amelyekre pusztai megtapasztalásként tekintettünk - Istennek terve volt velük! El akart hozni bennünket erre a helyre. Isten ugyanis mindannyiótokat arra készíti, hogy egy napon uralkodjatok vele. Ez Isten végső célja: vele élünk és uralkodunk majd. Ahhoz azonban, hogy képes legyél Istennel együtt uralkodni, át kell esned a

megfelelő képzésen. Ahhoz, hogy egy napon képesek legyünk Istennel együtt uralkodni, át kell élnünk bizonyos dolgokat – könnyebbeket és nehezebbeket, és olyanokat, amiket talán nem értünk. De eljön majd az a nap, amikor vele együtt uralkodunk. És akkor majd visszanezünk, örvendezünk, és hálát adunk Istennek minden próbáért, és mindazért, amin átmentünk. Így hát „teljes örömmel tartásatok, testvéreim, amikor különféle kísértésekbe estek” (Jakab 1:2), és különféle nehézségek támadnak az életetekben, mert Isten munkálkodik bennetek, és készít benneteket arra, amit elkészített nektek: hogy mindörökké Vele uralkodhassatok. Örvendezz, emeld fel szíved, bátorodj fel az Úrban, mert Istennek még az élet nehéz helyzeteivel is terve van!

„A bőség hét esztendeje alatt gazdagon termett a föld. József összegyűjtötte a hét esztendő alatt minden élelmet, ami csak volt Egyiptomban, és a városokban helyezte el az élelmet: minden városban a körülötte levő mező élelmét helyezte el. József így annyi gabonát halmozott föl, mint a tenger homokja, olyan sokat, hogy végül már nem is vették számba, mert száma sem volt. Józsefnek két fia született, mielőtt eljött az éhínség esztendeje. Ászenat, Pótiferának, Ón papjának a leánya szülte őket. Elsőszülöttjét Manassénak nevezte el József, mert ezt mondta: Elfeledtette velem Isten minden gyötrelmemet és atyámnak egész házáért” (47-51. vers). A „manassé” kifejezés feledést jelent. Az Úr Józseffel volt a bőség idején is. Az emberek sokszor elismerik, hogy az Úr velük van a nehéz helyzetekben, amelyeken nem is tudnának átmenni az Úr nélkül. Amikor azonban beköszöntenek a bőség napjai - az már más! József most már uralkodik, de a bőségben sem feledkezik meg Istenről, sőt első fiát arról nevezi el, hogy Isten elfeledtette vele az elmúlt 13 év keserűségét. Isten feledtette vele a kemény robotolást, a rabszolgamunkát, a börtönben töltött időt. „A másodikat pedig Efraimnak (ami azt jelenti, termékeny) nevezte el, mert ezt mondta: Megszaporított engem Isten nyomorúságom földjén” (52. vers). József megint csak elismeri Isten munkáját - hogy ő gyarapította, ő szaporította meg. Mindez Isten miatt van, Ő tette Józsefet mindazzá, aki. Ez a föld József nyomorúságának földje volt, de Isten megáldotta őt és megszáporította azon a földön, ahogy Isten megáldhat és megszáporíthat bennünket is a szenvedésben.

„Azután eltelt a bőség hét esztendeje Egyiptomban, és megkezdődött az éhínség hét esztendeje, ahogyan megmondta József. Éhínség lett minden országban, de egész Egyiptomban volt kenyér. Azután éhezni kezdtek Egyiptomban is mindenütt, és a nép kenyérért kiáltott a fáraóhoz. Ekkor a fáraó ezt mondta az egyiptomiaknak: Menjete Józsefhez, és tegyétek azt, amit mond nektek! Amikor az éhínség kiterjedt az egész országra, József megnyitotta az összes magtárat, és árulta a gabonát az egyiptomiaknak, mert súlyos volt az éhínség Egyiptomban. És az egész földről Egyiptomba mentek Józsefhez gabonát vásárolni, mert súlyos volt az éhínség az egész földön” (53-57. vers). Isten elvitte Józsefet Egyiptomba, hogy rajta keresztül megóvja az emberek életét az éhínség hét évében. Isten előtte járt, Isten előre látta, mi fog történni. Ezért is olyan nehéz nekünk megérteni Isten útjait, mert mi nem

látunk a jövőbe. Én nem tudom megmondani, mit hoz a holnap, de Isten igen! Sokszor mégis megkérdőjelezem azt, amit Isten tesz. Pedig Isten a jövőbe lát, és már most az örökkévalóságra készít fel engem! Mindazt, amit Isten most végez az életemben, az Ő örökkévaló tervének fényében teszi. Oly sokszor egy időre fájdalmon, vagy szenvedések kell átesnünk egy időre, hogy Isten örökkévaló terve megvalósulhasson az életünkben. De ahogy Pál apostol is írta: „*Mert azt tartom, hogy a jelen szenvedései nem hasonlíthatók ahhoz a dicsőséghez, amely láthatóvá lesz rajtunk*” (Róma 8:18). A jelen szenvedések csak ideig-óráig tartanak, és Isten dicsőséges, örökkévaló terveit valósítják meg az életünkben! Így hát ne szomorkodjatok! Mosolyogva lépjétek ki a világba, győzedelmes szívvel, mert Isten gyermekei vagytok, akiket arra készít, hogy egy napon vele uralkodjatok örökkön-örökké! Ne keseredjétek el a nehézségek közepette, és ne gondoljátok, hogy Isten elhagyott benneteket. Isten látja szenvedéseteket, és látja a láncokat, amelyek megkötöznék benneteket. A nehézségek elkerülhetetlenek, mert Isten rajtunk keresztül edz, nevel, formál benneteket, és eljuttat arra a helyre, ahol kiöntheti rátok dicsőségét, szeretetét, hatalmát, hogy vele együtt uralkodhassatok örökre.

Így hát nem a látható dolgokra nézünk, hanem a láthatatlanokra, mert a látható dolgok elmúlnak, a láthatatlanok azonban örökkévalóak. Szegezzük tekintetünket az örökkévaló célra, az örökkévaló jutalmakra, és mindarra, amit Isten kimunkál az életünkben, hogy örökkévaló terveit megvalósítsa. Akkor meg tudunk állni a nehézségekben, és a megfelelő perspektívában láthatjuk majd a dolgokat. A Zsidókhoz írt levél 11. fejezetében azokról az ószövetségi szentekről olvashatunk, akik komoly szenvedésen és megpróbáltatásokon mentek át. Az Ige azt írja róluk, hogy azért bírták ki a sok szenvedést, mert a nem láthatóra néztek. Ha te azt állítanád magadról, hogy látod a láthatatlant, örültek tartanának az emberek. Én viszont azt mondom, így tudsz majd kitartani. Ha túllátsz az adott problémán, ha túllátsz a fizikai világon, és belelátsz a szellemi, az örökkévaló világba, tovább tudsz menetelni. Akkor te is azt a várost várod majd, „*amelynek szilárd alapja van, amelynek tervezője és alkotója az Isten*” (Zsidók 11:10). Vele fogunk élni és uralkodni örökké az Ő országában! Szegezzük szemünket erre a végcélra, ahogy napról napra vele járunk! Az Úr velünk van, és ő még a nehéz helyzetekben is munkálkodik, hogy elvezessen az Ő országának dicsőségébe.

Atyánk, köszönjük a mai estét! Átadjuk most magunkat neked, hogy használj bennünket. Uram, ahogy visszanezünk, őszintén mondhatjuk, hogy mindvégig a mi Megváltónk vezetett bennünket. Ennél többre nem is vágyhatunk, ennél többet nem is kérhetünk: legyél velünk és vezess bennünket, Urunk! Köszönöm, Uram! Jézus nevében, ámen.